

Manoia Grece
175-5 Paris
V A R A
POALE ROMANEASCĂ DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE
(Impreso come manoscritto)
Nov.-Dec. 1955
Nr 54
V, 6

R O M A
Via C. Morin, 6

MOARTEA LUI IULIU MANIU

În sfârșit, la trei ani dela tragicul desnoadănt, vătăgeii Moscovei și Bucureștii și-au făcut curaj să anunțe moartea, în termeni, a celui mai dărz apărător al românismului față de năvălitorul rus. Mort, Iuliu Maniu a mai făcut un ultim servici neamului său, asupra căruiă tristă veste a străgătură gîr al martirilor noștri, cari, luptând dărz pentru o scară mai bună a neamului lor, au căzut fulgerați de aceleași forțe ale răului.

În fauna politicianilor români dintre cele două răboaie, Iuliu Maniu a fost un izolat. Cum înțelegea el sensul adevăratei politici, ne-o spune însuși în audiența dela procesul Capitanului: "D-l Codreanu, că și mine, creșterea respectării demnității naționale. D-l Codreanu crede, că și mine, că ideea națională este factorul vital în propășirea unei națiuni. D-l Codreanu crede, că și mine, că Statul cu toată puterea sa trebuie să perfecțeze calitățile fără punându-i-se la dispoziție mijloace materiale, culturale și sociale, să-i poată împlini misiunea, pe care o are în această parte a lumii. D-l Codreanu tinde în viața particulară și publică și fără a respecta regulile de corectitudine, nu se poate asigura dănuirea unei națiuni; și că părăsirea acestora însemna și pentru poporul nostru ceea ce a însemnat și pentru multe popoare din trecut: distrugere și pieire. Pentru aceasta suntem de acord în cea, onoarea și morala creștină, pe care astăzi, dăruie, atăți o calcă. Toate Codreanu și-mi pare bine c'am făcut-o".

Cu astfel de idei, Corneliu Codreanu n'a rămas singur numai pentru că a avut geniala intuiție de a crea școala, școala legionară, menită să înnădăscă un adevărat "om nou", gata să lupte și să jertfească pentru apărarea sănătagăzului să vadă rezultatele unei astfel de inițiative, care cere timp și răbdare, a rămas să lăzreze cu oamenii vechi, așa cum se găseau. Așa a fost posibilă anomalia că, în dosul mantiei albe a șefului partidului național-țărănesc, partizanii să-și facă de cap, cauzând cele mai scandaluoase afaceri ale vremii, tip Skoda, Ferrocimica, șesele suedeze, etc. Iar când, pe chestiuni de morală și principii, a încercat să pună picioru'n prag, Maniu s'a pomenit aproape singur: până nici Valda-Voevod nu s'a rusinat să mbrace bufonă uniformă a "Frontului" lui Carol Wolf, iar contingentul cel mai impresionant de lachele în slujba dictaturii regelui nebun l-a dat tot "democraticul" partid.

Iuliu Maniu, însă, personal s'a salvat. Între ocazii morale din jur, piscul caracterului său apărea tot mai sus, dar și mai dăruitor. În cele mai răsunătoare strămbătăți ale timpului său: procesul lui Codreanu și al lui Antonescu, el a avut o splendidă atitudine românească, deși știa că riscă. Procesul său însuși se poate socoti cu adevărat, că și celălalte două, procesul națiunii.

Prin moartea-i de martir, Maniu rămâne în amintirea poporului român o luminoasă figură de legendă, dintre acelea ce-i hrănesc viața seculară. Cu neamul și aspirațiile lui a fost în Transilvania, sub unguri; cu neamul și aspirațiile lui sub teroarea "democrației" și a dictaturii carliste din România Mare; cu neamul și aspirațiile lui, suferind împreună sub bestiala ocupație rusească. Ca și Corneliu Codreanu, Iuliu Maniu s'a proferat să moară în țară decât să trăiască în străinătate.

Maniu a murit plin de încredere în viitor: "O națiune înfometată de libertate - spuse: el căva timp înainte - oricât ar fi de orodă persecuția la care este supusă, va sfârși victorioasă, pentru că Justiția și Dumnezeu sunt de partea sa". Fie că încrederea sa în triumful binelui, țării și libertății să în față suferinței, să ne călăuzească pașii în exil.

Printr-o coincidență unică în istorie, destinul Creatorului și cel al
operei sale, eterne, se contopesc, dela origina până azi, tot astfel după cum
anvocoasa dar triumfătoare, ca ale Legionarilor săi se încheagă și se
înaltă, în jurul Columnei, înfrumusețându-se către apoteoză, ca un simbol sacru
și nepieritor. Nici o furtună, nici o invazie, nici un cutremur, nici o ră-
pire păgăneasă, nici o lovitură, orioată de gravă și de nemeritată ar fi
fost, nu au putut clinti pe Traian de pe columnă, pe care a fost îndălat de
fostul său iadire. Nimic și nimeni nu a putut sgudi pe Romanii Deciei
lui Traian. Nimic și nimeni nu îi va putea smulge dintr'însa. Mulți au tr-
cut peste acest pământ, timp de 2000 de ani: am rămas pe loc. Tot astfel
ca și Columna lui Traian, suntem tot acolo unde am fost și rămânem unde
suntem. -

OM CREȘTE MARI, BUNICULE, SI-I VOM GONI DUSMANII!

ocea libertății grecești din Nov. scrie "Ceva despre minorități". - Ce-ar fi dacă, în numerele...

Ceace era vîile, de oară pentru băntăian, fîcut numai din
fio unul şi pentru noi. Drăgia, prootul în care încarcă să-l închidă cu
sionar drume, sparge cadrul pres strîmt în care încarcă să-l închidă cu
încestori de ironie şi de milă, Kanitz. Troa se slăta că, în ce ne priveşte,
aceasta se născuse la Budapesta. Acelaşi truda lui pe acule lecur şi în
viaţă are pentru noi alt înţeles. Un alib chegar de lumină se, proiecta pe
te această viaţă, blocată dintr-un est din torontal ca să sufere şi

Urăm cititorilor noștri sărbători fericite! La mulți ani!

se birue pe căile omului. În istoria Românilor vidi-nim, atât de săraci, episcopul Dragăni și unul din cele mari și ușor putea să fie o răscăntie, iar în a noastră, a tuturor, destul de lipsiți de misionari, o pagină apăsătoare. Pentru toate aceste cuvinte, am cruțat că nu e de prisos o oprire, eu cât mai multe documente, asupra lui. Oprirea va fi un popas pe înălțime, eu unde câmpul pe care ne-am hotărât să-l străbătam so va desluși mai limpede înțelesul nostru, o suflet adănc și cu multe valori se va înălța înțelesul nostru, o troiță cu streașină de argint, pe un loc de înfrângere și de răscăntare.

Smoil Drăgăș, venit pe lume în anul dela Cristos 1822, într'un sat din Banat, Petrovișka, azi tras pe-acolo vapoare cu pavilion Sarbo-Croato-Sloven. Dospere cei dintâi pătruse de ani ai lui nu găsim nimic. Bătrâni, cari și-l mai aduc aminte, spun că până atunci ai fi neguțătorit. Un atestat al primăriei, din vremea când era să fie hirotonit preot, îl arată agronom și servitor la biserică, care mult a ostentat ~~puterea~~ spre înaintarea și cultivarea locului natal. Așa îl lasă pe al treilea și faptule de mai târziu: că trecut prin multe, întreprinzător hotărât, dar și, cum s'apăsă, cu un sembru-re din acel jar care face pe apostoli, care s'au învăpiat deodată în pragul bătrâneții. La 5 Iunie 1863, împreună cu fiul său Petru alias Pavel, și cu fata sa verigă Theodora alias Ephrosina, a primit credința greco-catolică și a fost trecut monah al mănăstirii Sfântu Sava de lângă Iorșalin. Cu acest pas al se desface din vreme și dintre semeni și intră în istorie. Cu acelaș pas își începe și calea durată.

"Amui viitor în arslan călătorii durerii.
Diecece Logosole în Austria peregrinus", ca să se pocăiască și să vadă fața
Sfântului Părinte. Pe toamnă e la Ierusalim, de unde ni s'a păstrat această
cuvântare adevărată, în care spusele întocmai ale smeritului neoseci indepar-
nachum Samuilem Draxin de Santo Petro Vaxilla Calagura Leticosae "mo-
nasterio alia Plângerei se tiene de Diecesa Logosoulu". Măstoriții Sântu-
petrieni au rămas în primăvara lui 1865 e îndărăt la Iugoș, unde și reînnoiește ve-
turile monastice. După chipul celui mic al ingerilor. De acolo își pierdem
urma. Când îl regăsim, capatul celui mic al ingerilor. De acolo își pierdem
urma. O corespondență între Roma și Ierusalim, în sat la Stanotarn.

În 1867, și încheiată la 1892, în neamul de-acum viața lui. Scriitoare cu scri-
aducă scâmbie una oamnei de neamul de-acum viața lui. Scriitoare cu scri-
urcă, pentru treptat, lovit de pretutindeni și să întinco și să cadă. Cu
gândul lui s'a frant și Drăgășin. Piere că o mândă de bere, răsucoita de un
ultim vartej pe drumurile Ierusalimului și aurită scurt de sfințenia unui
hagialoc de mucenicie și dăruide.

Cum a ajuns în Stanotârn nu ni s'a păstrat mărturie. Dar de acel sat
de bălți, în care lumina când crește din năvală din toate părțile, înacă
s'a logat soarta și a propovăduitorului și a demnității aruncate de el. Acolo
Kumbair a locuit și s'a s'varcolit Drăgini anii. În el a ridicat biserica. În
el cu slujit, a avut școală de copii și de oameni mai rășchiri. Câte un mește-
dug, cu o coștăci, pânze sub coștăci al vreunei vechi biserici din vi-
cinalăstea însă pe nimeni. Cu Stanotârnul e altminteri. Cele mai mândre case,
cu comarșio și cu prispe colorate pe sus, sunt ale "catolicilor". Poate că nu-
tăi fii aduc aminte și nu se rusinează de trecut.

...bucuri, amintiri și nu se rușinează de trecut. ...ceea ce trebuie să se întreprindă, un ardelean sau bănățean, cu nume Români. Subt el tre-o mică pană și ascuns un Remus sau Romulus carcară, latinizant. Era și acesta fi venit, solie bună și stâlpi de întărire la margini. Morocul însă a vrut să reze lui Romul, povestită chiar de nepoata lui. Era un om cu epintă de carpe, pribeag de sat și l-au înșurător cu o fată de Ciobărgan. Până să-l găsească Vidin, sporeau. O parte din ea și-a pus în cămin, ală ohror unde a rămas de la credință. Alții se țineau tot mai departe de unire. Cionăritile nu mai conștientizau în lăunul lui, părinții cu rude vecini și prieteni, au plecat spre

probitate. Alaiul s'a ridicat foarte repede, a cotit pe după zădind și s'a îndreptat spre biserică. Dar la zădind răsună o coată de pravoslavnici la o legătură înaintea ei. El se oprită. De ce? Pentru că zădindul răsunat în fața ei nu însemnă că s'a umblat într-un loc, ci că s'a căutat în pământ adânc, din care mortii abia s'au putut ieși și să treacă. Atunci căiații au iau săpat pe seară o groapă în dupăl casei și i-au dat o odihnă pe acolo mure către de unde venise. Când a fost zădind și se ridică ei să se spună mure s'a întors. De acolo trece străine pe care le copiază, dar cu de într-o țară unde mămălia se fierbe în oală. Un bastion de colț din cetatea Unirii se dărmase și se fierbe în oală. Un bastion de colț din rila lui le mai petrec prin mâini oamenii mizeri de ieri și azi și

[illegible]

Ce mirare atunci că poate în muna lui se nască într-adevăr gândul de care mai târziu îl învinovăţeau cu viclenie duşii, al unui reşt mai de seamă şi mai statistic între aceşti oameni şi... nu fusese răstă-
lănte să-şi împlească desigur soarta lui... şi... n'a fost abătut
sau grăbit nici cu un bob de nisip dela pormă lăsată în sine. Alexandru
Dobra, episcopul Lugojului, răspundea mitropolitului Ioan Vancea, că îndemnul
acestuia să strângă bani pentru clădirea unei biserici la Vidin, că Smucl
Dragin carele mai înainte lui dieceşu lui a trecut la Braşov, apoi a
apostat, imblând por la Blaj şi Urbea Mare, unde s'a căsătorit, a venit
rar acolo, cu braş rugărilor Episcopul catolic din Bucur şi îl învinuă-
că, întors dintr-o călătorie dela Viena, că pe poporul ortodox îl învinuie-
că prin care cardinalul cap al congregiei de propagandă şi s'a în această
vicar apostolic sau ceva asemănător peste tot pământul acelu ("populi ex-
tendit et legit falsas litteras... quibus instituitur vicarius apostoli-
cus, vel nescio quid aliud, per totam illam provinciam"). Popa Dragin n'a
rămas dator acestor înalţi perigi. În scrisorile lui se vede că se neînde-
mănează în purtarea conştiinţei că să se scrie în faţa lui, că a de-
votat, fără putinţă de răsturnare, în graul lui din... şi patina...
alte principii decât iubirea adăvărului... întocmai... se...
... ..

[illegible]

înțoarse. Pentru noi, el așteaptă creștinismul, și după atâtea ani, înaintea
acelorași ape, cuvântul de deslăgare.

A fost bine primit. Oamenii erau ovlavioși și orice față bisericească
le deschidea inima. Aceasta, spre deosebire de ale loro, le vorbea răscăpat
despre o obârșie strălucită, despre logătura cu Roma, despre înfrudirea cu
Franța și cu principatul vecin, de unde cei mai mulți descălecase, și care
era țara Românilor. Le vorbea despre putință să fie supuși uneia din acele
puteri, Franței, de pildă, și să aibă dela ea școli, biserici și orice ocrotire.
Franței, care stătea în toate primejdiile și alături de frații lor de
dincolo de Dunăre. Dușmanii lor nu erau Turcii, ci Bulgarii, Rușii și Grecii.
Biserica lor nu era a lor, ci a acestora. Ei le tăgăduiau orice drept pe a-
ceste locuri și limba lor în altar, și voiau să-i sârăcească și să-i înghi-
tă. Poarta de scolare le-o deschidea tot maiora Roma. Ea îmbrățișase de mai
bine de o sută cincizeci de ani și pe alți Români aflați în marginea pian-
șării. Biserica acestora se unise cu Biserica Papei, care era a celor mai
luminate și conștiente popoare, și nu le schimbașe nimic din limbă, din obi-
cuință, din port. El era un călugăr al acelei Biserici, numite pentru aceasta
unită, și afara de cele patru puncte nu știa să se deosebească prin altceva
de orice creștin român. Ii văd, vorbește ca și are portul și barba lungă a
popilor lor. Iși face crucea așa, așiderea, zice Tatăl nostru, uite, la fel.
Vlădica român unit, dela Lugoj, i-a primit în cinul monahicesc, și Vlădica al
Vlădieilor, Mitropolitul Preaoslăvit, păstorește în obăștii și cărjă de aur,
în cetate împărătească a Blajului. De acolo le pot veni și lor, părăsiți
cum sunt, bieți plugari fără altă ureche să-i asculte, mântuire și folos.

Din asemenea și alte lucruri și îndemnuri a ieșit memoriul neastep-
tat cu care a intrat în Blaj într-o zi de vară din 1867 călugărul bănețean.
Mult se vor fi minunat și-l vor fi întors pe toate părțile cuvioșii și în-
vățații canonici. El aducea veste de Români necunoscuți și de o tainică do-
rință. Omul acesta mic de stat, focos, umblat, istet, care-i sfredelea cu ochii
lui neastemperați, putea multe. El arăta lucrurile ca și făcute. Dar Mitropo-
litul era bolnav la băi, la Văloco. Transmisul hotărî să plece cu hărtia nu-
mai deoat acolo. Până atunci cerea să i se primească din nou mărturisirea de
credință greco-catolică, de care împăduririle slabe ale bisericii lăgoșene
și dușmanii locali, îi dosăcuseră; ceace, după o examinare pe larg despre
cele ce se țin de ea și anuntit despre cele patru puncte, i s'a și împlinit,
spre laudă.

Dragșin s'a repezit până la Văloco, dar n'a putut să facă mare ispra-
vă. Mitropolitul era prea subred și s'a întors la Vădin. De aci a pornit
peste două luni cu altă memorie, mai limpede și mai grăbitor decât întâiul,
îscălit ca și el de preoții și frunțații a două sate, Stanotârni și Coșava.
Dela Blaj, unde deocamdată nu mai era mult de făcut, s'a dus la București și
Nicoloi, de unde a plecat cu o înaltă bună voință câștigată, și cu certifi-
catul episcopului Ant. Jos. Pluym, care, declară que le venerabile moine Samuel
Draxin et son fils Pierre (!) sont sujets autrichiens et catholiques d'u-
rite roumain; des personnes tres honnêtes et qui ne s'occupent que de l'in-
struction de la jeunesse et de ce qui regarde la religion Catholique. Vid-
nul făcea parte din dieceza acestuia și cei dela Blaj îl vor fi îndreptat
acoi. Apoi s'a înfrățit pașei Midhat și consulului austro-ungar din cetatea
dunăreană, Schulz, cari i-au făgăduit tot sprijinul. Ii s'ar putea zice acor-
tor alergări, mijlociri și biruințe raze diplomatice pregătitoare, după faza
de pipărire și de propagandă locală a Unitii. Firele ei erau cum nu se poate
mai meșteșugit urzite și se înmănăchază toate în minile călugărului, care
luase marea hotărâre și luca de-acuma strâns.

La 13 Martie 1868, Draxin Samuilescu, călugăr laic din Bulgaria, se roa-
că să fie primit în cinul călugărilor Basileiți din Mănăstirea Blajului. La
cererea lui alipise hărtiile de pelerin la Roma și hăgiu la Ierusalim, cer-
tificatul lui Pluym, adeverința de trecere la Unire în două rânduri, la Lu-
goj și Blaj, și atestatul de bună faimă al statului de naștere. Consistoriul
il primește, dar, fiind Mitropolia vacantă în urma morții lui Șulutuș, îl tri-
mete pentru hirotonizare, dacă acesta îl va găsi vrednic, episcopului de Grada-
Mare, Dr. Iosif Papp Szilagy. La 30 Martie Draxin e om al bisericii și adu-
ce cu mâna lui la Blaj raportul episcopului, Aprilie în 7, când capătă și el
ajutor de drum de 50 de florini. De aici pornește ca preot la Bulgari, cerut
dela Roma și dela București. Misionarii lui luase ființă.

Acasă pune la cale trecerea statului la Unire. După Stanotârni și Kumba-
ir, vin parte din Coșava și Isărl. Iei condiționări se numără cu mii. Dar în
același timp se ivesc și piedicile. Biserica bulgară prinde de veste și lup-
tă, pe deoparte să dăreze pe preot, iar pe de alta, să ispitească sau să în-

spăimânte pe credincioșii. Bulgarii încercaseră și ei, cu câțiva ani înaintea
sici li oprise. Acum eresia dela care fuseseră întorși, ca și întrezărirea
unei primejdii naționale în acest unghi, îi făceau mai ondoși și necru-
țări docet sunt de obicei. Draxin, în mijlocul a multor lupi sălbatici,
lei ține aproape neorții. Alargă neostent în toate părțile. Iar sorciori-
se cuvenea să i se trimetă și i se făgăduiesc ajutor. Vina căderii lui e că
mănie. Misionarul nu făcea parte din detinelo noastre. Întăiul, care s'a cro-
capul dela el.

Episcopul hirotonizitor e rugat să stăruie la Viena ca bunul consul
mojdio; să mijlocească și deasupra peșemne îi destăinuie că e pri-
nopol, pentru că scrisoarea dată către consulul francez din Vădin n'ajunge,
ca țara lui să ia sub ocrotire pe Românii uniți din Bulgaria, oșebit de
ce alții catolici, cari sunt sub protecția Austriei; și ceară pedepșirea
Unio. Iui i se plange apoi de puținul ajutor pe care îl găsește la Episco-
p un canonic cu părul netăiat și cu barbă și mustăți mari, căci proptor
asa le place, și să vie la Vădin, unde n'are ce căuta singur, că nu știe
ceară o vorbă românească, și dacă îl vor vedea Românii că nu știe vorbe
vor fi ostentile zadarnice. Și tot pe el li roagă să-i dea povăț cum
ar face să zidească o biserică Românilor din Vădin. La toate aceste rugă-
minți și cereri, Szilagy prevăzător, cu toate că a făcut unele interven-
ții, despre care numai noi din arhivă știm, n'a răspuns nimic.

Misionarul vine însă cu orice preot biserica lui în Vădin. Ii trebuia
un locaș unde să slujească și un adăpost surlețos pentru uniții scoși din
Biserica lor de Bulgari. Ii pleacă în vara 1868 la Viena, cu recomandări de
la Consul către Miniștri și înalți demnitari. Erau încă protieni. O scriso-
re lungă, în care se plină de încredere a viceotrocului din seminar
greco-catolic central, dr. Grigoriu Silasi, către Mitropolitul Blajului, n'a
păstrat dovada și a aceluia vrăji pe care o răspandea în jurul lui, Draxin,
și a îndrănelii cu care accepta a bătut la toate porțile în Capitala Împă-
răției. S'a întors de acolo prin Pesta, Blaj și Cherla, cu galbenii trebuitori
cumpărării unei grădini unde să ridice biserica, și cu mari făgădueli. Până
în toamna viitoare, capela, din scutul de deocamdată, era ridicată, o cruce
fălnică de piatră cu o inscripție cât un hrîsov de domnie, înfrățită alături,
și școala, deschisă. Cea mai grea treabă fusese săvârșită, o culme ajunsă, te-
melile Unitii puse. Mucenicia era alturi.

Episcopia catolică din București nu era mulțumită cu Draxin. Această
nemulțumire s'a arătat întâi în oprirea salariului. Omul se vârstă, dovde-
te în ce încurcături e pus, cum preoții noui câștigați sunt lăsați în vânt,
el însuși umilit și înglodat în datorii. Poate că ajunseseră până acolo
gătiri despre plăngerile misionarului la Viena și Blaj, sau despre încor-
area lui să se desfiacă de jurisdicția Nicoloi și să trasească sub Mitropo-
lia ardelenă.

Draxin sorie Mitropolitului în 1871 cum n'are sprijin în alergarea
lui de zi și de noapte, cu primejdii chiar a victii, pentru mântuirea neamu-
lui și lățirea credinței; dar servul care a purtat greutatea sarcinii și
a suferit zădărușul zilei semănând și secerând în holda Domnului său, apoi cu
durere ar fi o seara să nu-i primească dinarul. Dinarul acesta nu a
durere ar fi o seara să nu-i primească dinarul. Dinarul acesta nu a

Venirea noului episcop catolic și o câștigat la punctul de vedere
sului se depărtează și el de misionar și o puteau rămâne multă vreme
al celui alt. Legăturile cu legații francezi în scrisori pastorale, iar
acumene. Pusese negru pe alb numele a lui 1870. Căldori cu trecere, cum era
Franța se găsea după iarna groasă a lui Draxin, cât de prime-
kanit, arătau, puși în cunoștință de apăsătorie. Turcii, înalți sunt pretendenți, at-
diciose puteau ajunge el până la mănăstire. Turcii, înalți sunt pretendenți, at-
frământările vidpene. Mitropolia din Blaj e novară și de pretendenți, at-
dela București cât mai ales dela Viena și Pesta, dela Ministerul de Culto

și Externo, cu cereri și simț cerul de dușmanie care se încheia în juru-i,

Ca și cum ar fi simț cerul de dușmanie care se încheia în juru-i,

CALENDAR NATIONAL

- 1 Nov. (1906): Antartii greci asasinează pe Dimitrie Gheorghe din Ogan.
- 3 Nov. (1871): Inebunește pe scena la Iași, marele actor Th. Teodorescu, la premiera piesei "Oscar de Bazan". Publicul, neștiind ce are, îl fluieră. Era în vârstă de 71 de ani.
- 4 Nov. (1905): Antartii greci asasinează pe învățătorul Constantin Ghița, directorul școlii române din Vlaho-Clisura.
- 5 Nov. (1905): Antartii asasinează pe preotul Atanase Papanace, la Veria, în plină stradă, când mergea la biserică. Sunt deosebite uciși, tot la Veria, George Șuli și un Bitimie, grav rănit Dimitrie Cioma. În aceeași zi antartii greci incendiază satul românesc Zervohori.
- 6/18 Nov. (1896): Românii din Macedonia își aleg ca mitropolit pe Antim, episcopul Ohridiei, care, într-o scrisoare din 12 Febr. 1897 către regele Carol I își declară obârșia românească și hotărârea de a lupta pentru cauza națională; patriarhia din Constantinopol - care ținea să fie mai mult grecească decât "ecumenică" - nu-l recunoaște însă.
- 8 Nov. (1819): Văm Șuțu înființează Fitacl domnesc: un fel de eforie a teatrelor din Muntenia, care făcea și cenzura pieselor.
- 10 Nov. (1905): Antartii greci jefuesc și incendiază casele Românilor din Perivoli și asasinează pe Nacu Șiau din Pleasa.
- 11 Nov. (1895): Moartea lui Alexandru Odobescu.
- 11 Nov. (1947): Condamnarea lui Iuliu Maniu, Ion Mihalache, etc.
- 12 Nov. (1905): Antartii greci asasinează pe primarul român din Avdela, George Pupi - și pe Gugu Biturnu din Vodena.
- 12-20 Nov. (1955): Prințul Nicolae al României vizitează pe refugiații români din Roma, Salerno, Bari și Triest.
- 13 Nov. (1905): Antartii asasinează pe Spiru Costuri din Corița.
- 15 Nov. (1872): Moartea arhimandritului Iosafat Snagoveanu.
- 15 Nov. (1905): Antartii ard cărțile liturgice românești la Breaza.
- 16 Nov. (1864): Moare Nicolae Alexandru, "cel de foarte bun neam, marele voievod al Țării Românești. Este înmormântat în biserica mănăstirii zise a lui Neagra Vodă din Câmpulung, al cărei ctitor, împreună cu tatăl său, Basarab întemeietorul, era
- 17 Nov. (1421): Un document de pe timpul lui Alexandru Aldea vorbește de boerul muntean Toxaba: nume de origine pecenegă sau cumanică.
- 18 Nov. (1840): Cu "Farmazonul din Hărlău" de Alecsandri se inaugurează a doua etapă a Teatrului românesc din Iași. Pentru coordonarea activității teatrale în Moldova se constituie un comitet pe patru ani, din care fac parte, sub președinția Prințului N. Șuțu: Kogălniceanu, Costache Negruzzi, Alecsandri și P. M. Cămpescu.
- 18 Nov. (1906): Antartii greci asasinează pe Dima Tase la Surupia și pe Petru Bala din Dumnița. Cadavrele sunt apoi ciopârțite cu topoarele.
- 22 Nov. (1853): Se înființează biserica română ortodoxă din Paris.
- 22 Nov. (1905): Antartii asasinează pe Dumitru Duca din Pisuderi.
- 23 Nov. (1901): Moare V. A. Ureche.
- 24 Nov. (1927): Moare Ionel Brătianu.
- 25 Nov. (1906): Antartii greci incendiază școala română din Grebena.
- 25 Nov. (1869): Vladislav, fiul lui Nicolae Alexandru, cere catolicilor din Țara Românească să-l primească bine pe episcopul Transilvaniei, sub a cărui jurisdicție tatăl său îi pusese, iar dregăților să dea tot concursul ospelui, care venea să viziteze, să sfințească biserici, prootii, etc.
- 28 Nov. (1786): Mavrogheni înființează, print-o "carte domnească", breșla zăvraților, după modelul celorlalte breșle, existente în țară.
- 30 Nov. (1938): Asasinarea lui Corneliu Zelea Codreanu.
- 1 Dec. (1918): Unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului.
- 4 Dec. (1905): Consulul României Georgescu, viceconsulul Trifon, inspectorul școlii Bana și prof. Cianga, obiectul unui atentat din partea antartilor.
- 5 Dec. (1865): În mesajul pentru deschiderea sesiunii parlamentare, citit în Camera cu două luni înainte de răsturnare, Cuza Vodă declară, la sfârșit: "Fie în capul Țării, fie alături de Div. ș. voi fi totdeauna cu Țara pentru Țară. Fără altă altă decât voința națională și marile interese ale României. Eu voiesc să fie bine știut că niciodată persoana mea nu va fi o impedecare la orice eveniment care ar permite de a consolida edificiul politic, la a cărui așezare am fost fericit de a contribui. În Alexandru Ion I, Domn al Românilor, Românii vor găsi totdeauna pe colonelul Cuza, care declară Puterilor garante că el primește în deplină încredere numai ca un depozitar sacru".
- 6 Dec. (1905): Mitropolitul grec Caravangelos al Castoriei coupă cu

- forța biserica românească din Vlaho-Clisura.
- 8 Dec. (1896): Caravangelos publică în "Epos" - acest portret memorabil al lui Lascaŕ Catargiu: "Un revoluționar îndărătnic și oșin, dîbîș și neînduplecat, fără măcar o clipă de descurajare sau îndoială... Un om deosebit, dinastic, fără țărîre; spirit liberal, lămpede, fără apăsare, refuza un avuțean de Domr; omosoc cumințe și de interesat pentru la a în drum la gânduri fără să-și măturasească o gresală. Si p a st. niciodată cu ezitare țereturii fără să-și piciorului țereturii și p a st. niciodată; iar când n'a putut plăi, a stat piciorului țereturii și p a st. niciodată. A se cum arădă, n'a stat țapan p a st. p a st. niciodată, dar înspoi nu s'a dat niale lui Vigeianu, Augustin Popa, Sîma...
- 9 Dec. (1933): Se adoptă regimul autonomiei universitare, prin Regulamentul de aplicare a Legii pentru Organizarea învățămîntului Universitar.
- 10 Dec. (1883): Boerii Manea și Roman Herescu, însoțiți de Drăgoi, voră alianță, în numele lui Mircea, încheie la Radcu, la sud de Varghova, un tratat de război să se ajute reciproc împotriva regelui Ungariei.
- 10 Dec. (1922): Incep mișcările naționaliste studențești.
- 11 Dec. (1905): Antartii asasinează pe Nicolae Catohi din Pleasa.
- 12 Dec. (1711): După 22 de ani de închisoare, se stinge, ca prizonier al Gh. Brancovici, frate al Mitropolitului Sava, forța românească a numelui de Habsburgilor, pe care a servit cu credință, gronțosul "neacă român" (Sîncal) familie era "Brancovianu".
- 11 Dec. (1887): Se naște la Vlaho-Clisura, în Macedonia, poetul Ion Fotiveche și nouă, latinească și moldovenească, și cap al celorlalți talmaci, la Ministerul de externe din Moscova, cu o sută de ruble pe an.
- 14 Dec. (1864): Își încheie cursurile prima Școală de Belle-arte din București. Director, Teodor Aman.
- 14 Dec. (1905): Antartii greci decapitează la Șturile pe Kitu Gaki și pe Ili Șaŕ Gîța și Mușli.
- 15 Dec. (1905): Antartii greci distrug școala română din Vlaho-Clisura.
- 17 Dec. (1905): Elevii liceului românesc din Bitolia sunt atacați de antartii greci cu revolvers și pumnale.
- 23 Dec. (1905): Al treilea atentat, din partea antartilor greci, contra preotului român Teodor din Bitolia.
- 24 Dec. (1864): Se reînălță, la neobosită stăruință ale lui Șaguna, vechia Mitropolie ortodoxă a Transilvaniei și Ungariei.
- 29 Dec. (1843): Nașterea poetei Carmen Sylva, regina Elisabeta a României.
- 30 Dec. (1905): George Furca din Perivoli e găsit de antartii greci; aceeași ucid pe Gugu Marcu, învățător și primar român la Bitolia.

COLINDA de Radu Gyr

A venit, ai-ai ai Craciunul
Să ne mângâie surghiunul
Căde alba nea
Feste viața mea,
Feste suflet mîinge.
Căde alba nea
Feste viața mea
Căre-ai ei se stînge.

Tremur albastre stele
Feste lacrimile mele.
Dumnezeu de sus
În inimi ne-a pus
Numai lacrimi frule.
Dumnezeu de sus
În inimi ne-a pus
Răpeli de stele.

Numai casa mea poartă
Alăpătră sub pomorocă.
Stăm în țara mea,
Centru noi nu-i stă,
Corul nu s'aprinde
Pentru scribuliți,
Îngerii grăbiți
Nu aduc colinde.

O lăsură împărat,
Lăsa greșii și păcate.
Vîn' de închiși dor
Băile ce sur
Vîn' ni-l sâlcuie.
Nai pe-a accepta,
Căci pe crucea Ta
Stăm blăniți în cuie.

Măce domnului Căpăt,
Ală vânte minnat,
Înfrîngă în prag
Căpătul tău drag
Pe o zi cu așară.
Căpătul tău drag
În accepta în prag,
Căci din înfrîngă.

Pe-a fericirii apuse,
Pe-a ală Ta lăsură.
Căci din înfrîngă
Căpătul tău drag
Căci din înfrîngă
Căpătul tău drag
Căci din înfrîngă
Căpătul tău drag
Căci din înfrîngă

"Superintele prin care trece populația sârbă de la frontiera apuseană a țării românești sunt aceleași prin care trece și populația de origine română din acele țări, mutată de regimul comunist și împrăștiată în interiorul țării, doar cu traista în spinare, fără să aibă dreptul să-și ia nimic din bunurile părăsite și fără să fie despagubită.

Cât privește interzicerea scoililor sârbești din Banat și interzicerea manifestărilor culturale sârbești, am vrea să vă spun "Borba" câte scoli românești are marea masă de Români din Valea Timocului-Yugoslavia? Ce s'a făcut cu zecile de scolelor sârbești și instituții românești, care existau încă de pe timpul Turcilor, în Macedonia ocupată de Sârbii? Ce a devenit faimosul liceu român din Bitolia, care a dat serii întregi de intelectuali, și școala Normală de fete, românească, din acelaș oras? Au dispărut. Toate au fost închise și deservite de când Sârbii au pus stăpânire pe ei. Vinut în care populația sârbească pune stăpânire pe țărânele românești. Au interzis chiar graiul românesc în familie și în școli, amenințarea pedepsei cu închisoare. Și aceasta încă de când nu se aflau sub regimul comunist al lui Tito. Aceștia fiind foarte cunoscuți și arhicunoscuți, ar trebui ca "Borba" să-și completeze "concluzia". Dacă nu poate s'o facă, să-și pună cunșă pe cap și-și să tacă, decât să vorbească pe jumătate. -

* Citim în MACEDONIA, Mai 1955, p.4 "Urmând, probabil, exemplul lumii musulmane, care avea în frunte un proruul Calif, Sultanul Turciei puse pe creștinii ortodocși din imperiul său - armeni, sirieni, albanezi, bulgari, greci, serbi, români, etc. - să depindă de patriarhul grec din Constantinopol, care fu recunoscut ca șef al Bisericii înăd de pe vremea ocupării capitalei imperiului bizantin. La umbra crucii, înăd, Patriarhul își propuse un scop, pe care năd Sultanul nu și-l permisese în numele spădii sale: să grădănească mintilele popoare. Păpăul că aceste popoare suferiseră găd jugul turcesc putea fi exploatat pentru atăgarea zăisului scop: așa găndeau cei din fa-nă (ședeața Patriarhiei). Și socoteau că ignoranță, indiferență și corupția guvernărilor Sultanului aveau să dea cauzei grădății mai mari căștiguri decât dase chiar Statul bizantin.

Se puseră să-și realizeze scopul cu un neegalabil și neîntrecut arsenal de manevre și violenți cu totul orientale, care îmbogățiră înțelesul lui de cunoscutul expresii de "subterfugii bizantine". Se scursese astfel vremea de după sclavie pentru creștinii din Balcani: se scursese astfel vremea sub guvernul turc, sclavia culturală și sclavia politică și socială.

Unul din grupurile etnice care a avut mai mult de suferit din cauza presiunii culturale a celerului grec în Macedonia fu cel românesc. El se trăgea din regiunile Romei distruse de resturile împărației lui Alexandru Macedon. Trăiați, cum e cazul și cu celelalte popoare balcanice, Românii macedoneni se disting prin istorie ascuțită, spirit întreprinzător și combativ.

Pentru a se apăra de asalturile întreprinzătorilor și combativ. grecoșimului, care -tatat de înșeși m-
tropoliții greci- întrebunțau contra lor și armelo,Românii macedoneni re-
soarsă la auto-apărare.Numai în orașul Veria,unde Apostolul Pavel în per-
nezeu,săzura peste o sută de Romani în lupta contra concepției episcopilor
greci,conform căreia creștinul trebuie apoi format duin chipul și asema-
nea grecoilor,cu limbă și conștiință greacă.

Deși Românii macedoneni au fost recunoscuți ca grup de sine stătător în cursul de peste două mii de ani, fu nevoie de un special decret al Sultanației Turciei care să le dea acest statut. Acesta a fost emis la 9/23 Mai 1905 - pentru ca să fie recunoscuți oficial se deta de dreptul de a-și constitui o proprie Biserică națională - sancționând astfel actele contrarii celei mai condamnabile politici duse în special de Austrie și Belgrad: politica de naționalizării și negării drepturilor comunităților naționale alogene. Data înnalului va fi, în Macedonia independentă de atunci, o zi celebrată cu toată solemnitatea.

* Buletinul Agenției de Presă DI-3 din 15 Noiembrie 1955 comunică sub titlul "Minoritățile românești în Grecia": "O alarmantă xenofobie în Grecia a motiv de grave preocupări pentru toate minoritățile și mai ales pentru

* Citim in PATRIA din Iulie-Aug. 1955, p. 2: "Asociația Academicilor Greci din München a Răspundit un manifest prin care se cere alipirea Ciprului la din înimă succes. 'Noi cerem libertate și dreptate' pentru grecii și dorințistul. Cum ar fi însă dacă Grecia ar acorda aceștia libertate și dreptate și ar propoziilor de Români macedoneni, și mai mult în Grecia în asuprire și teroare?"

* LEGEA din Oct.1955 scrie pe p.4: "In adunarea generală a Națiunilor Unite s'a produs un fapt grotesc: Franța a fost înclărată pentru intoleranță.Între națiunile care s'au scutit îndreptărite să dea Franței lecții de toleranță și de generozitate s'a aflat -alături de Rusia Sovietică- și Rusia Krușciov. Că Rusia Sovietică era îndrăgălată de disprețul Franței și pentru libertate, pentru demnitatea omului, și pur și simplu grotesc.Că Grecia condamnă intoleranța Franței, într-un act de mare încredințare.Că Grecia desnaționalizează(ori nămolosește) arțizii pe Măcedonia,neamul Greciei, Grecii s'au înțeles întodeauna bine cu noi Români.(Bine ar fi fost de ne-am fi putut și noi înțelege cu ei!).Iugeni ai bogatelor averi mănăstirești; Domnitori peste viața și avuțul Principatelor românești; arendași ai sâtelor,negustorii ai orașelor noastre, Grecii n'au avut nevoie să se plângă de noi.(Bine ar fi fost de n'am fi avut nici noi motive să ne plângem de ei!).In afară de rare vremi de revoluție -când mai era scutită și un Grec proa'harbar"- n'au avut decât amintiri plăcute despre țările noastre.Dovădă: ard de nerăbdare(ca și noi!) să se întoarcă acasă la noi,după ce România va fi liberă!.

Toate bune, numai un lucru am vrea noi să-l ştie ei, de pe-acuma. Şi a-
nume: câtă vreme teroarea grecească va stăruia asupra Romanilor macedonari,
noi nu-i mai dorim pe Greci oaspeti în ţara românească. Iasta, în primul rând,

* Serie d-1 Mircea ELIADE "Leges" Dec.1955, p.47: "De ce sa-1 idolatrizez, noi, Romanii, istoria? Descindem dintr-unul din cele mai numeroase din lume", s-a prafut s'a ales de el; nici macar limba nu i se mai cunoaste. am facut parte dintr-o Romania de trei ori mai mare decat Dacia, si "vicisitudinile istoriei" au stramutat-o definitiv; o mana de Macedoneni trebuie sa plateasca si astazi, cu lacrimi sau cu sange, nenorocul de a se fi nascut **Romani**. Toata lumea e de acord ca Dacia se afla acedati pe pamantul nostru, cu cel putin o mie de ani inainte de Christos; si cu toate acestea, am fost singurul popor european caruia i s'a contactat drutal de a stapani tara pe care au locuit-o noii si stramucii lui. Istoria nesului romenesc n'a fost decat o lunga, necontenita, halucinantă nemergare. Ne-am alescut intr-un uragan, si am crescut intre viroze. Popor de frontiera, luptam, luptam, pentru xixxi toti. Muream, mai ales, plind mopia si nefericirea, si, pentru Occidentul nu recunoaste pe duman decat doar-l vedea la el acasa". -

* În SPINDARUL din Noembrie 1956 citim pe p.2: "După o absență de trei luni, contraristele dela Roma - Vatex- și-a reluat activitățile, continuând campania de mobilizare a opiniei publice în favoarea fraților noștri Macedoneni din Împărăția întru totul punctul de vedere al Votetii.Asurirea Romanilor din țările comuniste din Balcani(Jugoslavia,Bulgaria,Albania) se explică astăzi prin prezența tocmai a unor regiunari de epresiune politică și națională.
Politica de asurire și demagogie care se intitulă democratic.Oamenii absolut incompatibili cu un regim ca se intitulă democratic.Oamenii politici greci trebuie să înțeleagă că dacă România nu poate acționa în favoarea fiilor ei din Balcani,maieste problema acestor Români va constituia oare din preocupările principale ale oricărui guvern al României eliberate".

* * * * *

din preocupările principale ale...

***

&&. D-1 Sofron Fechetu roagă pe bunul Dumnezeu* -precum citim în"Voca
libertății"grecești- "să dea acelor foi puterea de a continua lupta contra
comunistilor",pentru" a ușura suferințele poporului român.-- Ținând cont că

- "Moldova socialistă" din 22 Nov. 1955 scrie că la 29 Oct. s'a ținut la Universitatea din Chișinău o serată dedicată operelor lui Alecsandri. Serata s'a încheiat cu un concert în care s'au interpretat câteva din operele scriitorului și din lucrările lui Eminescu și ale altor scriitori "moldoveni". - (FEP)

- Radio București din 26 Nov. anunță că "în cursul va fi pusă în funcțiune cea mai puternică termocentrală", construită la Păroseni, pe Valea Jiului, ea utilizează drept combustibil, deșeurile de cărbuni dela minele din jur. -

- Radio București a anunțat, la 15 Dec. că primul ministru egiptean Nasser a acceptat invitația de a vizita RPR-ul într-un viitor apropiat. -

* BERNA. Ziarul "La Suisse" din 22 Nov. afirmă că procesul tinerilor români ce-au ocupat legația reperistă va avea loc după luna Ianuarie 1956. -

* ATEIA. "Vocea libertății" publică în numărul pe Iulie, numai în limba greacă, un articol în care etalează contribuția Grecilor din România la propagarea poporului roman dela Fanarioti până astăzi. Printre binefăcători e menționat și Ioanis Dukas pe care l-au ucis legionarii". Precizarea e binevenită: ea confirmă încă odată diagnosticul pus de Eminescu cu "ura împotriva a tuturor acestor ciocii aduși de vant împotriva a tot ce-i românesc". -

* MADRID. Pe câtă vreme "aliatii firești" se desinteresează complet de noi, iar democrațiile apăsene nu știu cum să le fie mai pe plac Rusilor, decât aceștia continuă să le creioneze probleme grave (Africa, Orientul mijlociu, Berlin, etc.), dictatorul spaniei a răbdat de curând o declarație de semi-negocierile ultimeiore: guvernul din Madrid nu va stabili legături diplomatice cu sovieticii, până ce acesteia nu va regăsi libertatea popoarelor oprimare. Declarația este în totală contradicție cu jurământul de secesiune de la Madrid. Or și strâmbe din pas democrații noștri din exil pentru faptul că declară că aceștia, pe care am îl vrut-o dela tot Occidentalii, a fost răscuțit numai de un... dictator, așa zicând de dreptă! -

- Citim în "Perspective creștine", Barcelona, Iulie 1955, p.3: "Tara Oasului e mult mai prăvălită și săracă decât surietul oamenilor. Casele au acoperite de paie, pământul e puțin roditor. Evreii s'au acuiat în mare număr și au deschis carturii în toată țara. În camărușă erau în 1932 peste 50 de familii de evrei. Vorba cantecului: "În țara Oasului, îi raiul didaniului". Fetele care se băgau slujnice la familiile de sult seamă din sat. Mare și Sigheș se întorceau acasă mai totdeauna cu sult seamă din sat. Chiniuit și totuși oamenii au rezistat asatuturilor care se răpusteau de pretutindeni să le macine firea. Au avut măsuratură încredere în dascăli și în preotul din sat, care îi ajutau mai mult cu sfatul și cu pilda vieții, decât cu învățătura și cu nesarșitele slujbe. Aveau cu ei și licoana făcătoare de minuni a Măicăi Domnului, dela Bixad. Firea lor aprigă și credința simplă în Dumnezeu i-a salvat". -

* WASHINGTON. "Nu poate exista pace adevărată" - a declarat președintele Eisenhower - dacă această pace implică acceptarea unui statu-quo ce este injust pentru numeroșii evrei și care, pentru nemurăratele ființe omenești, înseamnă o pierdere a libertății. Nu trebuie, pentru a voi să înlăturăm un război, să lăsați să se realizeze un acord care ar răscălda nedreptățile din prezent și să dăinuie. Un astfel de acord n'ar avea nicio valoare și ar fi un sau război. Un acord noi nu trebuie să ne pretăim. Dacă am face-o, am intra în conflict cu conștiința noastră, iar în ochii celor ce suferă noi am deveni complici ai călătorilor lor. Am vinde libertatea oamenilor pentru blăstul de linte al unei false păci". Am face decât să pregătim în felul acesta un nou război". -

- D-l George Meany, președintele noii Federații muncitorești unificate, a spus în discursul inaugural: "Nu ne putem permite luxul, în aceste zile, de a grai înecăre, și de a lăsa comunistii sau neutralistii, nu suntem nioi una nioi alta și trebuie să vom continua să fim anti-comunisti. Vom continua să susținem Confederația Internațională a Sindicatelor Libere în lupta lor de a mentina liberi acei muncitori care sunt liberi și de a scărana lanturile celorlora care sunt robiți în spatele Cortinei de Fier". -

- Comitetul Evreilor din St. Unite a publicat la 1 Noiembrie un comunicat în care afirmă că în închisorile sovietice se dădese înăoa mai de evrei, decât libertate de cult mai ales pentru religia ebraică. - Tovarășul David Schwarz, dela "Industria bumbacului" din București, nu e înșă de aceeași vârstă cu șeful comitetului, El publică într-adevăr în "Munca" din 4 Nov. 1955, pe prima pagină, poezia "Teșem trairic prietenia" în care proamărește: "rului român" (bătăura) în țesătura a firului sovietic (urzeala) și a țigărilor răsună. Ea își strigă bucuria /și dorește să vă spună /O am țesut prietenia!..." -

* ROMA. În declarațiile făcute, cu ocazia trecerii prin Roma, agenției "Continental", Prințul Nicolae a subliniat, între altele, marea importanță

pe care Kremlinul o atribuie, problemei refugiaților: martorii elocvenți prin simpla lor prezență ai împărilor comuniste dincolo de Cortina de fier. Lucrul este dovedit de recențele apeluri repetate la Cortina de gîmurile comuniste la folosesc, de ademenirile și amănăriile pe care românii, adă vreo zece au dat, refugiații politici ai scopul de a face să se munști: dar e vorba ori de a ascultare, neputem să credem că 12.000 de refugiați țrați printre pribeagi tocmai cu scopul de a provoca confuzie. -

- Anul acesta Italia a fost vizitată de următorii Români: A.S.R. Principi Alexandru Blaga, Apostolescu, Ing. Traian Gabor - München; pref. Traian Radu Cadaru - Germania; fam. ing. Margărit Păi - New York; av. Virgil Popa - München. -

- Asoc. Italianilor din România organizează serbarea Popului de Crăciun, în unire cu comitetul român de asiste (șă, luni 29 Dec., în sala dell'Immacolata", la Biserica Sfintii Apostoli. -

* IERUSALIM. Chilugări români morți în "țara sfintă": Ignatie Monahul, la dan; Constantin, frate, 1939, la Schitul românesc dela Betanari; Nectăria, monahul, 1940, înmormântat la Sion; Lavrentie monahul, 1944, la M-rele Sf. Iosif, răscobolul din Palestina; Teotist, ierodiacon, 1945, morit în răscobolul din Palestina; Teofilact monahul, 1946, morit în timpul Iosif ierodiacon, 1949, înmormântat la Ghetsimani; Michior monahul, 1949, morit înmormântat de patriarhul Ierusalimului, 1950, la Ghetsimani; monahul, 1952, îngropat la M-rele rusească dela Eleon; Macarie monahul, 1953, înmormântat la Ghetsimani. - ("Tar lunea se trece și porta ei, dar oei ce face voia lui Dumnezeu, rămâne în veac". (I Ioan, 2, 17). -

CANTEC DE CRĂCIUN

de Yvonne Rossignon

Încet venea, ușor, ca'n vis
prin spații albe, de abis,
de dincolo de lumi venea
un fulg de nea.

Sau poate-o floare de oais
căzută din grădini de vis?
Ori intrupat dintru nimic
un inger mic?

Încet venea, pitit, prin cer
printre ferici și fiori de ger,
printre puseșeri vii de sori
și dulci ninsori.

De flăcărită părea un duh
pe-albastre pajisti de văzduh.
Printre țâcere de timp trecea
un sbor de stea.

În vis un inger s'arță
la regii buni și mi-l pernea
prin noaptea lumii și-i purta
pe drum de stea.

Intr'un târziu s'oprea în cer
drept pe-o colibă de-oier,
pe vârful unui par de lemn
regesul semn.

Cântau tăcerile împrejur,
se desfoiau livezi de-azur,
pe nevăzute soări suiau
și coborau

ca albi paianjeni și huluți
ninsori aprinse de heruvi
și o au rug tot ceru-ardea
și înflorea

ca un cireș vădănu-aprins,
din năcuprins în pcurșuri,
din muni în muni, din mări în mări
ca'n arțări.

Iar în colibă, lervii ler,
o maică și apăra de ger
un prunc firav și bălăior
ca'n fudur.

În poală-l leșăna răbind,
tăcerile-i cantau colind,
tăcerile-i cantau colind,
cu ochii blăndi.

Cu smirna-l bănuia țar regi
din țara soargului pribezi,
cu auri și tămă, smeriti
trei rugă menți.

Iar vrul Domnului avea
la dreapta lui un miel de nea,
un miel, plâpând de-o și abia
și-l mângăia.

Și madoa sfântă mi-l privea
cu ochii duși și lăcrima,
în gând o cruce-i s'arță
creștea... creștea...

Și lunea întregă-o umbrea,
pământul tot însângera...
încep vădănu se stringea
și o ținea.

În poală bruncu-i adormea,
tăceres-n hăuri iar tăcea,
și madoa alba lăcrima,
știa... știa...

DORURI ȘI NECAZURI (Fragmente de scrisori)

B.-Austria: Nu știu de ce, dar, după acești timpurii fulgi de zăpadă mi-au reamintit copilăria cu parturiul mi plin de duioșie. Mi-au mai amintit tărâștarea Crăciunului cu geacă lui de pășă, când, cu năsoarul strigărilor de așteptare, așteptam să vadă când își pune pe cap căciula colorată. Moș Crăciun, Doamne, ai de nu renunțam să-l așteptăm. Doar că începuse copiii cu colindele, cântându-le cântecul: Băști pe apă surdănd pe scări spre casa ta, căci așa se colindează colindele și moșii. E prea pentru o clipă să se mai întoarcă acele clipe de sublim, când nu știam ce-i chinul și durerea.

C.-Canada: Toată lumea românească din USA și Canada mă întreabă de ce
care nu mai vine în țară, luptându-se și apărându-și cauza românească. Cu ce
dă consensului la Vatra Românească? Vă dau astfel un răspuns: Vă dau
cari toți cunosătorii ei au căutat-o. Vatra trebuie să trăiască spre man-
ra crutare, pentru că românii au fost o țară patriotică și independentă, care
Vatra a apărut și trebuie să rămână o țară independentă, care să
formație, și numai ciitorii ei pot apărea și exista independentă de orice
cari să vină la Laurian pe la noi a apărut și există, altcineci nu
duind să nu-i vor mai vorbi vreo dată și-au răbdat acum oameni, negre-
N.-France: De ce nu vine în țară? Să fie într-un ceas bun!

N.-Franta: Urez Vetrei succes mult. Iar pe drumul destelenirii egorului emigratiilor noastre bolnave, aceiasi verva, curaj si adevar, brava, adanca si rodnică. Si sunt sigur ca peste mizeriile noastre va rodi ceva si efort si buna vointa. Oasi sferata, buna.

...lori obănuvint, cași sămăntă bună și noastră va rodi ceva din acest
...ilor mulțumesc mult pentru curajul și parabolă.
...ilor din Americă și priții în Macedonia. Căd privește ce pui în apărare fra-
...consistenți. Pentru că această atitudine condamnă și pe ei sau desinterese
...curent imbecitos care s-a înălțat în noi mai sigur și mai peșede. Oricum, nu
...lor sau neapăsarea în general, poate mai puțin și mai puțin. Oricum, nu
...riunde ar fi fost pentru neamul românesc, pe acela care și-l face
...am văzut acolo. De ce mă privește, am fost foarte impresionat de cele
...unul de a-și da ultima suflare. Este amenințată în Pind. Este po-

D.-Argentina: Ideea cu albumul e excelentă, dar realizarea este extraordinară. Dar de costisitor, în raport cu mijloacele pe care presupun că le-ai avea în cel mai bun caz... D-ta te gândești, cumva, să scoți un album atât de modest, așa precum, în altă ordine de lucruri, și are un redacțional și stilistic.

f. Noua Zeelandă: Ne pare rău că nu putem primi Vătră mai tunde, bișetii
 ri. Văd de peșci și platească ceva mai mult ca să poată avea la tanc. Să
 erim, cu ajutorul lui Dumnezeu, să scoatem în curând la tipar. Va per
 i, căci cred că și alții, va stăa la dispoziție în clipile grole. Referir
 album, vom fi și noi, amatori cu totii, căci numărăm și pe noi, amatori
 i, care ne amintesc de noi, amatori cu totii, căci numărăm și pe noi, amatori
 păstire a unei Asociații culturale dragă azi subjugată, fotografiile au răsu
 i, și între oricine se interesează de cultura noastră, Dorim să
 i, și între oricine se interesează de cultura noastră, Dorim să
 noastre, căci ură sau intrigă.
 G. Canada:

Canada: Nu ştim încă dacă s'a hotărât la ultima sedinţă a Consiliului. Este vorba de critică? Comunicăţi-ne ce mai este nou aici. Poate să lăsaţi în plată Domnului.

1. - Argentina: Timpul s'a lungit ca un șarpe de când intenționez să vă
contribuie mereu în speranța de a fi putut întovăși răndurile mele
amice au trecut anii. De aceea la opera ca dăd. s'ar

[illegible]

...Germania: Referitor la cele publicate la rubrica "Doruri și necazuri" legănare, a început înocet, încet, după uciderea Căminului.

Post ani grei de pocalm a siefutului legionar.Iar din cauza pocalmilor
pocate s'a prabusit dela comanda Legiunii Honora Sima, in lupta
mascare impotroraului de la Suceava, unde a fost ranit si a
Me aflam acum -de doi- ,voi cei dela astazi, Legionarii Sima, in lupta
lupta cum stipe de data de 10 Noiembrie 1954, astazi facut pe deplin astazi
Iasina, unde a fost ranit si a fost ranit si a fost ranit si a fost ranit
"din cioburi" la Iasina, unde a fost ranit si a fost ranit si a fost ranit
conducere al Legiunii Honora Sima, unde a fost ranit si a fost ranit
in sifutiele Legiunii Honora Sima, unde a fost ranit si a fost ranit
este si inelegeri, bunt rani si a fost ranit si a fost ranit
de dar de dinaintea si putea leci, unde a fost ranit si a fost ranit
in greselile si abaterile, unde a fost ranit si a fost ranit
lui, unde a fost ranit si a fost ranit si a fost ranit si a fost ranit
si me inderpa; altfel, in zadar si totul.
In aceasta faza va mai si fi totul.
suri si nea...

În această fază, în zădar fi totul. Căci, dacă ai de zis- trebuie să fie
guri și neînțelegeri între noi, căci oameni suntem. Scop însă că nu-i bine
da părerea unuia sau a altuia, despre unul sau altul. Dacă ești cazarai, să fie
telegierile, dumșania va fi în lungul ei, bisericiile, se vor înclina neîn-
țelegerea și nu vor mai vrea să audă nimic dintr-un mănăstir, așteptate, se vor
Măcară, și ai Meamului vor bate din inimă și înimeni. În acest caz, dumșania
ce n'au izbutit ei ani de zile - distrugerea Măcarilor - prin vrede de bucurii că osea
giului și omurii, am făcut-o noi, din cauza Măcarilor - prin prigoane, schin-
noastre. Făcerea mea e că răstul unei foci legionare și nemerniciei
găsim, ar fi că tot apol la tot ce ne poate înfrân în pericula în care ne
legiune și la tot ce poate mări avantajul de faptă legionară. Însă credința în
scrișorii de la cazarai, sau în scrisorile de la Măcarii, sau în scrisorile
să sează abaterile unuia sau altuia, descărca nețutul depe suriat, sau să știe
fi ca aceste scrisori să fie bătute în țara legionară, că mai puțin lucruri ar
ast și Conducătorii Măcarilor, pentru a se lăsa mai puțin trasei astelor vizați

D-Italia: Relativ la vizita A.S. Regale Principele Nicolae, aici la Salerno, toată populația câmpului a avut ce vorbi cativa zile după plecarea lui, au rămas surprinși cum un fiu de rege a făcut vizite în casa fiecăruia, a adus pachete fiecărei persoane...

...cu, adus pachet, fiecarei persoane, a discutat cu fiecare in parte, si a dat de la noi la noi nu sunt toti asa: ca ei noi avem ca conducatori, le-am spus, pe regele Mihai, care vine foarte des prin Italia, dar nu a calcat niciodata in casa vreunui roman sau prin vreun camp.

T-Staatele Unite: Precum ești, am fost de curând în Macedonia. Pentru a străluci în lămpi, românii noștri de acolo, un pasaport, ca să studieze în România și că nu au nimeni în familie să facă o declarație că nu sunt sensul unei astfel de decorații, iar în România din țară. Întreb de la poliție: "În cazul căruia, răspund unul din funcționarii rețea relații diplomatice normale cu România, căci cari au fost declarații le-ar fi rușine să-și manifeste sentimente românești, ar avea ne-muscă de conștiință și-și calce curvență dat în felul acesta problema Macedo-românilor va dispărea într-o zi dela noi".

maeod-roamărilor" dispărea într-o zi de la noi".
Trădarea lui Ștefan, care a fost faptul neajunsurilor primilor
de la Trădăria locală, contribuind în mare măsură la existența mizic care
arată că Românii sunt prizonieri, și faptul că din cauza acestor neajun-
suri și mai ales prin pierderea de contact cu Tara, regizarea elementului
românesc face progrese foarte mari. Său din liberă voință și din dor
trăgând în oraș, nu pot să scape de mâna lor. Într-o zi, când
am fost în oraș, am văzut o piatră cufărită a limită și deci piatră ca neam.
În acest caz nu se mai pune problema de prigoane și neajunsuri suferă Românii
în Macedonia. Faptul că un popor întreg începe să-și uite limba sau să-și
întrebuțineze în masă, dovadă că la ei s-a pierdut identitatea și
înțelegerea și a deosebiți de alții. Nici o națiune nu-și abandonează
limba din plăcerea de a lua altă cu înprumut.

C.-Statele Unite: Am auzit ca s'au găsit niște nenorociți cari au căsăt
in plasa comunistă și s'au întors în țară. Vătr pe Mai-Iunie am primit-
am tardiu, ce e drept. Nu cred că trede s' mai insist asupra articolului
din lilescu, aneclat aici de toată lumea. Imi scrieți despre visita Pri-

...lul Iilescu, prestat aici de toată lumea. În serile de cea mai mare interesare și
...lul Nicolae în Italia. Într-adevăr el este singurul de interesare și
...lul a bătăliilor Romani. Hestul familiei regale doare, și
...lul Poporul român o va lăsa și doare înaintea. Să doare oamenii de parșii.
...lul în treburile legionare, am impresia că sunt războaie, că sunt războaie.
...lul înțeles. Este mai bine să lămurim și să lămurim înțelesul înțelesului înțelesului.
...lul de ordine o să-l produce, mai ave de umplut și imensul gol lăsat în noi.
...lul sau între noi, de stăpâniri lui H.S. Cred că cei trei trebuie ajutați ne
...lul treacă și noi să avem o singură cale.

...sau între noi, de stăpânire
condiționat, iar, la nevoie, făcuți să înțeleagă că noi avem o singură cale.-

C.-Grecia: In presa greacă citii că la un congres al muncitorilor din Atena a vorbit și un român, Ghorman. Cuvântarea lui tu libertate fu multă tunc, da di ce nu cere libertate și pentru Armamea noastră cari nu are dreptul și și înclina și limba armamească? Și totări ca și s'auptă pe mlaștea libertății va da în țările cari s'afară sub călcăniul a Rușilor; dar cum va s'ida soarii aclo cardu aici easti întinericul a tiraniilei? di ce d-l Ghorman nu avu curajul să aspuia acestu adevăr?..

B.-Suedia: Încă n'am început să luerez, e foarte greu să mă plaseze din ocază ca nu pot munci opt ore pe zi după operațiile ce-am avut. În legătură cu amnistia, vă trimit niște versuri, intitulată "Raza și metamorfoza":

La privați la "Sarsall"
Cel mai bun slugoi și gâde
S'a pociți și ne surade
S'i veni de noi o milă
Ca țiganului de pilă.

Tună-l drace de bolând
Și mai tune-l dracii toți
Și pe clica lui de hoți
Și mai tună-l rînd pe rînd
Ca să verzi ce au de gînd.

Și vulpoiul se prefăce
Că-i e milă de-o găină
Dar, de-o prinde în vizuină,
O ia'n fulger și rapae
Și-o sugrămă până taie.

Eroismul dela Berna
I-a rupt școții dela noară
Și l-a lăsa cu aia loară
De atunci vîntăre lucerna
Și ne cată cu lanterna.

Am chioară din blîtoace
E faimace și amnistie
Iar el varf de mîrdărie
De vreo gase luni încoace
Ne așteaptă să ne toace.

Ca o gale ce se închină
Către pui de sub cloșcă
La fel mutra de cotoacă
Bălbaie cu gura plină
Că iertați suntem de vină.

- Veniți frați lăngă surori
Urăi hotul printre dinți
Și veniți lăngă părinți
Că destul prin înșierări
Au fost țapi iapășitori.

O, veniți căt mai devreme
Vino frate și focior
Că s'or prăpădi de dor
N'au nici glas să vă mai chemo
Mama plînge, tatăl gemo.

Ac. Prof. Oberlaender, ministru refugiaților din Germania, a spus printre altele într-un interviu acordat ziariului "Hrvatska Država", 22. Noembrie 1951: "Dacă refugiatul obține dreptul de azil, el are în acest caz și dreptul de a activa atât spiritual, cât și politic. Nu i se poate interzice muncii, creștinismului, dreptului de azil și convenției dela Geneva pentru refugiați; nimeni nu poate să preceadă contra voinții sale și, invers, nimeni nu poate fi ținut contra voinții sale. Dreptul de azil dă refugiaților - la noi, oficiali asigurări ca și cetățenia germană. Dacă am scototi o cetățenie oficială refugiaților mai mari garanții decât cele oferite de însuși dreptul de azil, am pune în cauză validitatea însăși a principiilor democratice. Restituirea prizonierilor germani nu poate fi condiționată de nicio sementă mîșcătoare; nici în Germania nici alurea n'ar putea fi aprobată o productivă a Germaniei. În același timp suntem singur decizi să patronăm și favorizăm activitatea culturală a refugiaților, în sensul de a le acorda o autonomie culturală".

Ac. La Palermo s'a făcut, la sfîrșitul lui Noembrie, un parastas pentru Nicolae Balcescu. A slujit mons. Lo Jacono; a vorbit prof. Petru Iroaie.

DRACUL MAMEI, RĂZAS DIN TÂRY

Și tale, așa cum îți placea ani de când nu am mai putut să-ți rănte azezi lăngă mine, pe marginea patului, și te întindeai și ai ofai. Bă, cu dragoste de mamă, îți treceam mîna peste pîmîl tău cel negru, de mîna Celui-De-Sus. Am impresia că pe drumul tău stînt de soartă și condus în clipa deapărării. A fost un rămas bun pentru oțeva luni sau cel mult cîții din fața casei și din capul viei.

O Doamne, cât de greu este pentru o mamă, care nu a avut în viața ei de oșt credința în Dumnezeu, via din Malu Rogu și un singur fecior! Stau ca prostiți și mă chinuși să-mi închipui cum ar fi un singur fecior! Stau ca putut face orice asupra capului tău. Iaur că acum ești bărbat. Pe obrazii strălîniti, suferințele temerilor din care rămaseta omenească, frînturile tat, și lipsuși de care răvășala lumii, le-a rămaseta omenească, frînturile nav. Nu știu de ce, dar înima mi se pune că prin mînașorii grele ai trecut și mamă. Ea simte din adevărată băteșuguri în strălăteta ta. Așa este înima de a simți nenorocul copilului ei. Ce greu este să îți mămi oșt suferință, oțto s'o apuc. Sunt buidici. Vreu să mă duc să am ceva de mîncare la pui faceai gîmăstioși cănti erau vîra lăngă mine.

Mumai la iocuri mi ștace lîngă. Lăngă Iuan și Maica Domnului am lăpit harta Romaniei, pe care și-a cumpărat-o omul era în a patra primă. Nu știu de ce, dar parcă acum înțeleg mai bine ce vorbeai voi, cei tineri. Cînd citești din cartea de istorie, mai bine ce vorbeai voi, cei tineri. Atunci mi plăceau poveștile cu plîșci, cu hățari și cu lăncu diam. Acum și vîd călătorii înarmați cu coase și topore lovind în dreapta și în stînga, alungînd mîșcările care ne-a cetroptit. Cînt imi pare rău de dojenile pe care le făcea, cîntînd să vă oprească vorbă de pericolel comunisti! Aveam credința că în acestă era ova capunam avîntului nostru de mare credință în Dumnezeu și în dreptatea neamului nostru. Cred, mamă dragă, că dragostea de țară pe care ai avut-o, ealai acasă, nu ai pierdut-o. Nu mă întoiesc că și credința în biserica celor duși nu a sîmbit în inima ta. Sunt sigur de acestă, fiindcă și tu suferi de aceeași strălînitate ca și mine, ce și noi, cei cari am rămas acasă. Știi tu? În inima mea Dumnezeu și țara s'au înfrîntă, am îmbrățiat așa înost fac una. Cîci neamurile dela Dumnezeu sunt și în dala Dumnezei este în el este Dumnezeu.

Dacă voi mai trăii îti voi mai scrie. Îti voi povesti ce s'a întîmplat pe aci pe lala noi, cine a murit și cine mai este în viață. Așa greu mi este să-ți mărturisesc cele petrecute la noi, înost am tem că peste durerile tale să nu mai adăog și eu altele. Nu să nu-mi scrii. Am tem de blăstămări. Aștia. Sunt în stare să-mi ia și ce ni-a mai rămas. Mumai una fîmă. Rogă-tă lui Dumnezeu pentru cei de aci. Noi toți ne rugăm pentru voi. - ("America")

Ac. Cu un gust de pachidermică neurtorie, "Le Nation Roumaine" a ignorat prezența la parastaul din Roma pentru Iuliu Manu a Arhiepiscopale Regale Principelui Nicolae - caruia totuși corpul prezintă în frunte cu țîrînatul pîrînte Capotom I-a dat învința cîvenită în timp. A lăpă slujbă. Represen-tantul "comitetului" era de față, deși nimeni nu-l subțoat și nimeni nu i-a dat nicio atenție; a trebuit să-i fie prezentat arhiepiscopul de un legionar, iar ministrul Paolo Russi de un avreu, care stătea de dosul, ostentativ, spre altă. Le a țîntă color dela "Nation Roumaine" și s'omenească numele Principelui, dar i-a urzăto cu totul pe alții; dar cine e de vină dacă, după ce a pro et ceteri alior, "Măria Sa" țîna acum o lămăscă peste oțeva de gîndi și dovedea că loc să se coupe de refuzul și de problemele alibi-berării...

La capitolul "Biserica în prigoană", părintele Fr. TAILLIEZ publică amintiri personale cu privire la episcopul-martir Vasile Aftenie, țăran și om de spirit. - Buletinul se încheie cu foarte utila anchetă a d-lui Amzăr relativ la "Românii în enciclopediile străine". Intr'o bună zi o să ne lădăm cărațul în spinare și o să îndrăsnim a-i trimite câteva din "perlele" celor mai scrutoare în ochi ale enciclopediilor italiene. Nu este vorba, firește de o promisiune, ci de o amenințare..

Adrian Popa

44. În curând va apare ediția I din ABECDAR, partea I-a și a II-a, întocmit în conformitate cu cerințele pedagogiei moderne și adaptat psihologiei copilului român din refugiu, al cărui dascăl de cele mai multe ori trebuie să fie tatăl, mama, bunicul sau bunica. Amatorii, școlile sau particularii, sunt rugați a se adresa direct d-lui Gh. Ionescu - Campo Profughi Stranieri S. Saba - Via Rio Premario 1 - Trieste - Italia.

44. Prietenii VETREI, cari vor s'o sprijine bănește, sunt rugați a-și trimite obolul - dacă n'au înlesniri de transfer prin Bănci - numai în plic recomandat. În următoarele țări, banii pot fi trimiși la adresele ce indicăm: în Franța, la d-l Nicolae MOȘOIU - 7, Rue Chomei - Paris 7; Germania, la d-na Geta PARVULESCU - Zäsiusstr. 82 - Freiburg Brsg.; în Canada, la d-l Gheorghe BALASU - 131 East Ave N. - Hamilton /Ont.; Statele Unite, la d-l Cezar TEODORESCU - 13.301 Hartwell - Detroit /Mich.; în Argentina, la d-l Constantin HORODNICEANU - San Martin 2.000 - Rivadavia - San Juan.

Acești prieteni nu's corespondenți ai Vetrei: "corespondenți" rămân și pe mai departe toți cititorii noștri; nici nu's ținute să aibă neapărat părerile noastre, care nu-i angajează deci. E vorba, în acceptarea de a servi interesele acestei publicații, numai de un serviciu prietenesc. Pentru care le mulțumim!-

GERMANIA
BOSSLEBOND / Rath
Frankfurterstr. 179 / I
Hov. Emilian VASILIOSCHI

Reduz. 50%
convenz. Post

STAMPE
ROMA
Sta. C. North, 6
VATRA
Mittente: